

Hvorfor må skolene jobbe med KI?

Kunstig intelligens (KI) er i ferd med å endre samfunnet, og vil være en viktig del av fremtiden til elevene. Det må skolen forberede dem på.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 08.11.2024

Elever møter på KI, og spesielt generativ KI, allerede nå. De møter det på sosiale medier, gjennom KI-generert innhold på nett og som arbeidsverktøy. Dette gjelder særlig elever fra ungdomsskolealder og oppover, men kan også gjelde yngre elever.

Fremover vil KI fortsette å endre både hvordan vi jobber, og hvordan vi deltar i samfunnet. Ikke minst, vil det påvirke skolen, elevene og utdanningssystemet direkte.

Store utfordringer og muligheter for samfunnet

KI setter demokratiske verdier og spilleregler under press. KI-generert innhold blir spredt for å påvirke synspunkter og holdninger. Grensen mellom «ekte» og «falskt» blir mindre tydelige. Algoritmer på nett kan skape såkalte «filterbobler» – som forsterker eksisterende holdninger, og hindrer dem i å bli utfordret.

Samtidig kan KI gjøre oss mer innovative, effektive og produktive. Det kan være et nyttig redskap for blant annet å løse store utfordringer, gjennomføre en grønn og bærekraftig omstilling og forbedre diagnostikk og behandling i helsesektoren.

Når konsekvensene av KI treffer samfunnet i stadig større omfang, er det viktig at vi spør hvilke verdier og innhold som blir spesielt viktig å løfte frem i skolen.

Opplæringsloven og læreplanverket gir retning

Gjennom grunnopplæringen skal elevene bli forberedt på å være aktive og ansvarlige medborgere i et samfunns- og arbeidsliv der digital teknologi spiller en viktig rolle. Derfor må praksis i skolen bygge på verdigrunnlaget fra opplæringslovens formålsparagraf – som utdypes i overordnet del av læreplanverket. Blant annet skal skolen fremme demokratiske verdier, kritisk tenkning og etisk bevissthet.

Temaer knyttet til KI er relevant å inkludere som en del av elevenes opplæring i ulike fag. Dette kan være innenfor områder som teknologi, personvern, kildekritikk, opphavsrett, algoritmisk tenkning, programmering og etikk.

Det er viktig at elevene kjenner til hva KI som teknologi er, og at de har praktiske ferdigheter for å kunne bruke det. De bør være i stand til å handle med etisk bevissthet, og kritisk reflektere over hvilke konsekvenser teknologien har for individet og samfunnet.

Konsekvenser for opplæringen

KI kommer mer direkte inn i elevenes hverdag i form av nye verktøy. Dette kan ha både negative og positive konsekvenser. Generativ KI (språkmodeller) har så langt utfordret skriftlige vurderingsformer og skriveopplæring. Den raske utviklingen har vært krevende å håndtere for de som jobber i skolen.

KI har potensiale for å støtte lærernes arbeid og elevenes læring. Her finnes det ikke enkle svar, men dette krever at lærerne og skolene bruker sitt profesjonsfaglige skjønn, og gjør seg erfaringer sammen. Vurderingene vil være knyttet til elevenes alder og modenhet, og til faglig og pedagogisk nytteverdi.

Krever pedagogiske vurderinger

Et eksempel på negativ bruk av KI, er hvis elevene ukritisk bruker slike verktøy når de jobber med oppgaver og aktiviteter i fagene. Da kan KI bli brukt som en snarvei; en måte å omgå læring. Elevene må ha kunnskap og få hjelp til å gjøre gode valg, hvis de skal bruke verktøyene på en relevant måte i egen læringsprosess.

Her blir lærernes pedagogiske vurderinger og innramming viktig. Det kan blant annet handle om å utvikle elevens aktive rolle i læringsprosessen, og fremme verdien av at eleven selv utvikler kunnskaper og ferdigheter i møte med KI.

Våre støtteressurser gir grunnleggende innsikt i KI, og hvordan KI bør ses i sammenheng med læreplanene og pedagogisk praksis. [KI-rådene](#) gir deg en oversikt, mens du på temasidene og i kompetansepakkene kan dykke dypere ned i problemstillinger og gode fremgangsmåter.